

[Landbrugsministeren.]

Endelig skal jeg for det høje Folketing fremsætte *Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Vands Afledning og Afbenyttelse af 28. Maj 1880*. Det har i den senere Tid vist sig, at naar der er afsagt en Landvæsens- eller Overlandvæsenskommissionskendelse om Oprettelse af Pumpelag i Henhold til Loven af 2. Juni 1917, vil det ikke i alle Tilfælde kunne svare Regning at gennemføre disse Afvandingsprojekter paa Grund af det store Prisfald, der er indtraadt paa Landbrugets Produkter. Der er derfor sket Henvendelse til mig fra Landboere om at foretage en Ændring i disse Forhold, saaledes at Sagerne kan optages til ny Afgørelse, og at en Sag, saafremt det viser sig, at et Flertal af de paagældende Lodsejere ønsker den standset, kan standses. Det er i Lovforslaget formet paa den Maade, at naar der er forløbet mere end et Aar efter Afsigelsen af en Landvæsens- eller Overlandvæsenskommissionskendelse om Oprettelse af et Pumpelag i Henhold til nævnte Lov, uden at Arbejdet er fremmet, kan en Fjerdedel af de Lodsejere, som ifølge Kendelsen er bidragspligtige til Pumpelaget, hos Landvæsenskommissionen begære Afstemning om, hvorvidt Sagen skal fremmes. Den tidligere afsagte Landvæsens- eller Overlandvæsenskommissionskendelse bortfalder, saafremt et Flertal af de bidragspligtige Lodsejere, som tillige hæfter for mere end Halvdelen af Bidragene, stemmer for dette.

Jeg tillader mig at anbefale ogsaa dette Lovforslag til velvillig Behandling og til Gennemførelse her i Folketinget.

Handelsministeren (Hauge): Jeg skal tillade mig for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om visse Spare- og Udlaansvirksomheder*. Som Bilag til dette Lovforslag er optrykt den Redegørelse, der for kort Tid siden er blevet omdelt til Rigsdagens Medlemmer, og som er udarbejdet paa Grundlag af det Undersøgellesarbejde, der paa Handelsministeriets Foranledning er foretaget af Professorerne ved Universitetet Axel Nielsen og Kr. Sindballe, som har været bistaaet af Forsikringsraadets Formand, Hr. Sigurd Kristensen, og Inspektør Thorkil Kristensen ved Sparekassetilsynet.

Af denne Redegørelse, som jeg naturligvis ikke behøver at omtale her, fremgaar det med al ønskelig Tydelighed, at der her i Landet i den nyeste Tid er paabegyndt Pengeanbringelses- og Udlaansvirksomheder af særlig Art med forskelligt Navn og under agitatoriske Foregivender, der ikke svarer

til Virkeligheden. Det fremgaar af Redegørelsen, som de to Professorer har udarbejdet, at i alt 8 forskellige Virksomheder er blevet undersøgt. Deres Omfang og Karakter er noget forskellige, hvilket Medlemmerne vil have faaet Oplysning om gennem den Redegørelse, der er blevet omdelt; men for dem alle gælder det utvivlsomt, at Publikum, som de henvender sig til paa agitatorisk Vis, savner Mulighed for at kunne bedømme dem, hvoraf følger, at den enkelte, der kommer ind i et af de Foretagender, her er Tale om, i Virkeligheden slet ikke ved, hvad det er, han har indladt sig paa.

Efter Henvendelse fra forskellige Mennesker, der har følt sig foruroliget ved, at de er kommet med i en Virksomhed af den Art, her er Tale om, og andre Henvendelser fra Folk, der har været bekymrede med Hensyn til de katastrofale Følger, en fortsat ukontrolleret Agitation og deraf følgende Udfoldelse af Virksomheder kunde afstedkomme og før eller senere maatte afstedkomme, har Ministeriet efter den foretagne saglige Undersøgelse ladet udarbejde det her foreliggende Lovforslag, som ogsaa de Mænd, der har foretaget Undersøgelsen, har ydet deres beredvillige Medvirkning og Bistand til at faa i Form.

Forslagets Titel er, som allerede nævnt, *Forslag til Lov om visse Spare- og Udlaansvirksomheder*. I Lovforslagets første Paragraf bestemmes det, at Foreninger og andre Virksomheder, der modtager Indskud og atter udlaaner eller anbringer de saaledes modtagne Sparemidler paa anden Maade end ved Indsættelse i Sparekasse eller Bank, er undergivet Bestemmelserne, der findes i Lovforslaget, for saa vidt som de ikke allerede omfattes af Sparekasse- og Bankloven.

Tilsynet med de paagældende Virksomheder udøves af Sparekasseinspektøren, men Formanden for Forsikringsraadet kan tilforordnes til Bistand ved Prøvelsen af de paagældende Virksomheders hele Virkegrundlag, og i Tvivlstilfælde — saadanne kan jo forekomme — bliver det Ministeren for Handel og Industri, der endeligt afgør, om en Virksomhed omfattes af Loven eller ikke.

Ifølge disse Bestemmelser i § 1 bliver ogsaa Andelskasserne inddraget under det Tilsyn, som etableres i Henhold til denne Lov. Disse Kasser har som bekendt hidtil ikke været underkastet noget Tilsyn, men de falder dog ind under Loven om Krisefondens Rentesænkingsbestemmelser; et vist Tilsyn skal altsaa foretages, efter at